

Αθήνα, 13 Σεπτεμβρίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης

Θέμα: «Αναγκαία η ανασύσταση του Ελληνικού Γραφείου Εγκληματιών Πολέμου».

Το Ελληνικόν Εθνικόν Γραφείον Εγκλημάτων Πολέμου (ΕΕΓΕΠ) συστάθηκε με τον Α.Ν. 384 της 4/8.6.1945 με σκοπό την εξακρίβωση εγκλημάτων πολέμου που είχαν διαπραχθεί κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου από όργανα των εχθρικών κρατών κατά φυσικών ή νομικών προσώπων εντός της ελληνικής επικράτειας και Ελλήνων υπηκόων στο εξωτερικό (άρθρο 1). Το Γραφείο υπάγονταν τότε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και διέθετε τοπικές υπηρεσίες υπό την διεύθυνση του Εισαγγελέως Πρωτοδικών. Με το άρθρο 11 του παραπάνω α.ν. (παρ. 1) οριζόταν ότι κάθε δημόσια, δημοτική και κοινοτική υπηρεσία και κάθε γενικά νομικό ή φυσικό πρόσωπο όφειλε να θέσει στη διάθεση της Κεντρικής ή των τοπικών υπηρεσιών κάθε αποδεικτικό στοιχείο ή πληροφορία χρήσιμη για την εξακρίβωση των εγκλημάτων πολέμου.

Ο νόμος τροποποιήθηκε με τη συντακτική πράξη 73 της 8/8.10.1945 «Περί κολασμού και εκδικάσεως των εγκλημάτων πολέμου και τροποποιήσεως του υπ' αριθ. 384/1945 Αναγκαστικού Νόμου» η οποία εξειδίκευε την έννοια του εγκλήματος πολέμου και όριζε την τιμωρία των ενόχων κατά περίπτωση. Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του το Γραφείο

κατόρθωσε να στοιχειοθετήσει κατηγορίες και να ασκήσει διώξεις για πάνω από 800 Γερμανούς στρατιωτικούς, ανάμεσα στους οποίους συγκαταλέγονταν ο υπολοχαγός Χανς Ζάμπελ (υπεύθυνος της σφαγής του Διστόμου), ο Μαξ Μέρντεν κ.ά.

Η δίωξη των εγκληματιών πολέμου ανεστάλη το 1959 καθώς η κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή επιθυμώντας την εξομάλυνση των σχέσεων της Ελλάδας με την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας έσπευσε να ικανοποιήσει τις αξιώσεις της τελευταίας για την παύση των διώξεων εναντίον των Γερμανών που κατηγορούνταν για εγκλήματα πολέμου. Με το νόμο 3933 της 18/19.2.1959 «Περί αναστολής διώξεως εγκληματιών πολέμου» ανεστάλη «αυτοδικαίως» κάθε δίωξη Γερμανών υπηκόων και καταργήθηκαν τα διωκτικά έγγραφα που είχαν εκδοθεί. Με τις προβλέψεις το νόμου 3933 οριζόταν ακόμα ότι αντίγραφα των δικογραφιών θα αποστέλλονταν στις γερμανικές δικαστικές αρχές ενώ με το δεύτερο άρθρο αποφυλακίζονταν όσοι εξέτιαν ποινές. Το Γραφείο καταργήθηκε οριστικά με το Ν.Δ. 4016 της 3/3.11.1959.

Η παραπάνω ρύθμιση είχε τον χαρακτήρα της προσωρινής παραίτησης της χώρας από το δικαίωμα δίωξης εγκληματιών πολέμου και σε αποκατάσταση αυτού του δικαιώματος καταργήθηκε με το άρθρο 22 του νόμου Ν. 3849/2010 «Τροποποίηση του ν. 3213/2003, διατάξεων του Ποινικού Κώδικα που αφορούν εγκλήματα σχετικά με την Υπηρεσία και άλλες Διατάξεις». Με την ψήφιση αυτού του νόμου άνοιξε ο δρόμος για την εκ νέου στοιχειοθέτηση από μέρους της ελληνικής διοίκησης φακέλων με τους οποίους θα στοιχειοθετούνταν δυνητικά εγκλήματα πολέμου. Ωστόσο, η παραπάνω διαδικασία δεν αναθερμάνθηκε ποτέ καθώς δεν ορίστηκε και ο αρμόδιος φορέας εντός της Δημόσιας Διοίκησης ο οποίος θα ήταν επιφορτισμένος με την συλλογή των σχετικών στοιχείων.

Η επανασύσταση του Γραφείου Εγκληματιών Πολέμου ή ενός ανάλογου διοικητικού οργάνου είναι μια πράξη ύψιστης ιστορικής σημασίας καθώς θα συμβάλει στην στοιχειοθέτηση περιπτώσεων εγκλημάτων πολέμου κατά Ελλήνων πολιτών. Η ανάδειξη και τεκμηρίωση ανάλογων περιπτώσεων εγκλημάτων πολέμου, όπως στην περίπτωση της δίκης των εγκληματιών του Διστόμου, θα μπορούσε να συμβάλει και στις όποιες εύλογες νομικές διεκδικήσεις της ελληνικής κυβέρνησης για εγκλήματα που έχουν συντελεστεί στο έδαφος της εις βάρος άμαχου πληθυσμού από τρίτες χώρες.

**Λαμβάνοντας υπόψιν τα παραπάνω,
ερωτάται ο κ. Υπουργός:**

**Σκοπεύει να προχωρήσει στην επανασύσταση του Γραφείου
Εγκληματιών Πολέμου ή ενός ανάλογου διοικητικού οργάνου;**

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Μαμουλάκης Χάρης

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Αλεξιάδης Τρύφων

Αυγέρη Δώρα

Βαγενά Άννα

Βαρδάκης Σωκράτης

Βέττα Καλλιόπη

Ζουράρις Κώστας

Ηγουμενίδης Νίκος

Θραψανιώτης Μανόλης

Κασιμάτη Νίνα

Καφαντάρη Χαρά

Λάππας Σπύρος

Μάρκου Κώστας

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Πούλου Γιώτα

Σκουρολιάκος (Πάνος) Παναγιώτης

Σκούφα Μπέττυ

Φίλης Νίκος

Φωτίου Θεάνω

Χαρίτου Δημήτριος

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γιώργος